

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prežutku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo » Uredništva
telefon št. 2050, upravnništva št. 2329

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 » Cekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pota našega gospodarstva

Včeraj smo objavili prav pomembne podatke o brezposelnosti v Sloveniji. Ti podatki so tako značilni, da si moramo vsekakor še približje ogledati njih ozadje.

Predvsem moramo ugotoviti, da ti uradni podatki ne dajo točne slike o brezposelnosti, ki je znatno večja. Statistika namreč obsega samo tiste brezposelne, ki iščejo potom borze dela zaposlitve, ne obsega torej vseh tistih, ki so sicer brezposelni, pa ne iščejo dela potom borze. Kajti ne moremo si misliti, da bi bilo koncem prvega letošnjega polletja v vsej Sloveniji samo 5125 brezposelnih. Z gotovostjo lahko računamo na znatno večje število nezaposlenih.

Veseliti se moramo ugotovitve, da je letos brezposelnost nekoliko manjša. Vendar pa moramo pri preiskavi vzrokov brezposelnosti zopet računati z brezposelnostjo kot stalnim problemom. Kajti brez dvoma je zmanjšanje brezposelnosti pripisovati sezonskim vzrokom, ker je vse gospodarsko življenje spomladi in poleti živahniješe kakor pozimi. Poleg vsega tega pa je tudi dejstvo, da smo že drugo, skoro že tretje leto v dobi izboljšanja gospodarske konjunktore, kajti krizi v l. 1924. in 1925. je sledil dvig gospodarstva. Že pa se kažejo znaki, ki napovedujejo poslabšanje. Naj omenimo samo eno: izredno nizke cene kmetijskih proizvodov (pšenica notira izredno nizko, hmelj se prodaja brez cene, da se ne krijejo niti stroški obiranja). Da vse to slabi kupno moč kmeta v vsej državi, je jasno, kakor je tudi jasno, da bo to slabo vplivalo na splošni gospodarski položaj. Da seveda sedaj nade na povečanje zaposlenosti niso dobre, je razumljivo.

Poleg teh razlogov moramo pa opozoriti še na eno: brezposelnost je pojav, ki se pojavlja v času najboljše gospodarske konjunktore. Še celo v Ameriki imamo armado brezposelnih in v vseh evropskih industrijskih državah smo imeli pred vojno tudi v času najboljših uspehov v gospodarstvu tako zvano industrijsko rezervno armado, ki je tvorila armado brezposelnih. Stalen odstotek brezposelnosti v visoko kapitalističnih državah se je pred vojno gibal med 2 in 7 odstotkov vsega pridobitno zaposlenega prebivalstva.

Vse to seveda ne dela slike tako optimistične, kakor bi bilo sklepati iz malega, statistično registriranega števila brezposelnih in iz trenutnega sezonskega in konjunkturalnega izboljšanja zaposlenosti.

Da je slovenski problem brezposelnosti zelo pereč in težak, pa kaže izseljevanje. Že večkrat smo opozarjali na pogubne moralne in gospodarske posledice izseljevanja. Že pred vojno smo izgubljali desetstisoče slovenskega rodu, sedaj pa se vse to zopet ponavlja. Zato moramo iskati načina, kako bi zaposlili naše ljudi doma, ne da bi jim bilo treba hoditi v tujino, ne da bi se izgubili za nas.

Predvsem je upoštevati, da je Slovenija kljub naraščajoči industrializaciji še vedno 60odstotna kmetijska dežela. Toda beg s kmetov v zavzema vedno večji obseg ne samo iz psiholoških razlogov, ampak tudi iz gospodarskih. Danes je konkurenca prekomorskih dežel, pa tudi Vojvodine, v proizvodnji žita tako znatna, da je postala ta panoga kmetijske proizvodnje nerentabilna. Zato moramo gledati, da usmerimo vso našo kmetijsko produkcijo v panoge, ki so dobičkanosnejše, in da nadalje storimo sploh vse za dvig kmetijstva.

Toda kljub vsemu bomo morali zaznamovati še nadalje pojav urbanizma.

Tu nas čaka še ogromno polje dela ne samo glede izboljšanja produkcijskih metod, ampak tudi glede vnovčevanja pridelkov. Treba bo tudi našemu producentu nekaj več trgovske izobrazbe.

Na drugi strani pa se je že nešteto pisalo o tem, kako potrebna je industrializacija dežele. Kljub mnogim pogojem za uspešno industrializacijo nam manjka najvažnejše: dovolj kapitala. Res smo narod, ki mnogo dela in mnogo varčuje, toda vse tvorjenje kapitala se v veliki meri razblini ter sploh in usmerjeno v pravo smer, če izvažamo zadržništvo, ki zbira res kmečki denar za kmeta.

Nove tovarne na domačih tleh naj zaposlujejo naše ljudi, da jim ne bo treba hoditi v tujino. Toda naj ne bodo naši delavci in delavke v teh tovarnah popolni sužnji inozemskega kapitala, ki ustanavlja tovarne predvsem radi cenene delovne moči naših ljudi in visoke zaščitne carine.

Predsednik vlade v Bosni

Belgrad, 13. sept. AA. Davi zarana je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih del general Peter Živković odšel v spremstvu svojega kabinetnega šefa Dušana Filipovića iz Slavonskega broda v Bosanski brod, kjer se je ustavil v srezki izpostavi. Koj nato je prispel starešina srezke izpostave in obvestil predsednika vlade generala Živkovića o stanju poslov v srezu in občini. Zatem se je general Živković odpeljal v Dervento, kamor je prispel okrog 7. Tu je zopet odšel v srezko načelstvo. Generala Živkovića je pozdravil veliki župan vrbske oblasti dr. Zec. Načelnik sreza Atanasije Krkić je odvedel predsednika vlade po vseh uradih in ga informiral o razmerah v srezu. Predsednik vlade je nato ostal v daljšem razgovoru z velikim županom in se zanimal za splošno stanje v vrbaški oblasti. Medtem so prispeli ostali strokovni referenti in poročali predsedniku vlade.

Poljedelski referent Vučković je poročal o stanju poljedelstva in o letošnjem pridelku. Krmil bo še dosti, tudi koruza bo bogato obrodila, a pridelek sliv, namenjenih za izvoz bo dosegel kakih 800 vagonov. Slive so dokaj trpele radi slivne uši. Srezki veterinarski referent je podal pregled o živinoreji in o zdravju ži-

vine, kakor tudi o izvozu živine v Italijo. Naglašal je potrebo, da se prebivalstvu preskrbe plemenski biki. Zatem je predsednik vlade general Živković govoril s predsednikom občine Sems begom Abdulom Efendićem in drugimi.

Pred gimnazijo je predsednika vlade pozdravilo številno občinstvo in mu priredilo tople ovacije. Ob 9 dopoldne je general Živković prispel v Dobo. Ob 10.40 je predsednik vlade prispel v Maglaj. Po poročilih referentov je odšel general Živković v občinski urad, kjer mu je občinski načelnik Uzeir Begović poročal o občinskih zadevah. Odtod je general Živković odpotoval v Zebce, kamor je prispel ob 11 dopoldne. Ob 12 je prispel general Živković v Zenico. Tu kakor drugod je general Živković navajal referente na to, da delujejo v korist naroda in da ga vzgajajo zlasti v poljedelskem in zdravstvenem pogledu. Tudi tu se je predsednik vlade zanimal za razne kulturne in nacionalne ustanove. V spremstvu velikega župana je pregledal srezko sodišče in kaznilnico. Na ulici se je razgovarjal s posameznimi meščani, nakar je ob štirih popoldne nadaljeval pot v Sarajevo, da poroča Nj. Vel. kralju Aleksandru o tekočih poslih.

Srednješolski zakon pripravljen za podpis

Belgrad, 13. 10. (Tel. »Sl.«) V prosvetnem ministrstvu se sedaj dela na razmestitvi učnih moči iz krajev, kjer so bile odpravljene gimnazije in učiteljska. Teh je okoli 300. V prvi vrsti bodo v druge kraje premeščeni oni, ki imajo družino z otroci, ki že obiskujejo gim-

nazijo, nato pa šele ostali. Nadalje smo zvedeli, da je srednješolski zakon končno veljavno urejen in pripravljen za najvišji podpis. Ljudskošolski zakon pa bo tekom desetih dni končno veljavno formuliran.

Naloge pravoslavne cerkve

Vsa duhovščina soglasno za načrt sv. sinode — Potrebna notranja reorganizacija pravoslavne cerkve

Belgrad, 13. sept. (Tel. »Slov.«) Vaš dopisnik se je povodom zborovanja srbske pravoslavne duhovščine in velike polemike, ki se je v tej zvezi razvila v srbskih listih, razgovarjal z večjim številom uglednih članov sv. sinoda o zakonu o pravoslavni cerkvi in sklicanju zborovanja pravoslavne cerkvene zbornice. Ugledni član sv. sinoda škof je dejal: »Podčrtati moram, da je načrt zakona sv. sinoda o pravoslavni cerkvi sprejela vsa pravoslavna duhovščina soglasno. Ta enodušnost je dejstvo, ki ga bodo morali upoštevati pristojni činitelji, ko bodo delali ta zakon. Mislim, da bo tudi ogromna večina cerkvene zbornice, ki se v kratkem sešane, sprejela

ta zakonski načrt. Prišel je čas, da se tudi pravoslavna cerkev posveti svoji notranji organizaciji in življenju. Pravoslavna cerkev se nahaja sedaj pred drugimi nalogami, kakor tekom preteklih stoletij. To se splošno uvideva. Zborovanje pravoslavne duhovščine in poznejše polemike v tisku dokazujejo potrebo reorganizacije pravoslavne cerkve. Njena naloga je predvsem poglobitev religiozne zavesti. Čisto materialna vprašanja, kakor vprašanje druge ženitve duhovnikov, stopajo v ozadje, v ospredju pa se pojavlja vprašanje verske organizacije, verskega življenja in dela.

Otvoritev kongresa zdravnikov

Zagreb, 14. sept. (Tel. »Slov.«) Danes ob 10.30 se je pričel v Zagrebu kongres jugoslovanskih zdravniških društev. Na kongres se ni prišlo nikdar toliko zdravnikov, kakor letos. Od predstavnikov oblasti so se otvoritve kongresa udeležili armadni general Matić, zagrebški župan dr. Skuljić, dr. Štampar kot zastopnik min. za soc. politiko in nar. zdravje ter drugi.

Kongres je otvoril predsednik društva dr. Momčilo Ivković. V svojem govoru je poudaril važnost zdravniških kongresov sploh, posebej pa še važnost današnjega kongresa, ki ne služi samo osebnemu spoznavanju zdravnikov med seboj, temveč je velikega pomena tudi radi tega, ker zdravniki na takih kongresih proučavajo razne medicinske probleme, ki so važni za narodno zdravje. Poudaril je napredek naših zdravstvenih ustanov in ugotovil, da se je v teh desetih letih mnogo storilo. To se vidi že iz tega, da prihajajo n. pr. že tuji zdravniki k nam studirati naše zdravstvene in higienske ustanove. Tako so se zdravniškega kongresa udeležili tudi 4 grški zdravniki, ki jih je predsednik v imenu kongresa pristrčno pozdravil. Izjavil je, da bodo na letošnjem kongresu obravnavali predvsem vprašanje golše v naših krajih, ki v zadnjem času zavzema vedno večji obseg.

Za Ivkovičem je govoril zastopnik socialnega ministra dr. Štampar, ki je pozdravil kongresiste v imenu ministra dr. Drinkovića, ki se kongresa ni mogel osebno udeležiti. Izrazil je upanje, da bo letošnji kongres dosegel boljše rezultate, kakor prejšnji, ker dela

pod boljšimi znaki. Nato je prevzel besedo predstavnik vojaškega zdravstva Pera Nikolić, ki je pozdravil kongres v imenu voj. zdravnikov. Z izbranimi besedami je kongres pozdravil tudi zagrebški župan dr. Skuljić, za njim pa še odposlanec velikega župana in medicinske fakultete ter dr. Radonić v imenu zdravniške zbornice za Hrvatsko in Slavonijo. Zborovalci so odposlali nato Nj. V. kralju udarnostno brzojavko, po kongresu pa so si korporativno ogledali higiensko razstavo na zagrebškem velesejmu.

Danes otvoritev mednarodne razstave v Zagrebu

Zagreb, 13. sept. (Tel. »Slov.«) Jutri ob 8 bodo v umetniškem paviljonu otvorili razstavo medicinskih in farmacevtskih preparatov. Na razstavi so zastopane številne trdke iz Francije in Nemčije, od naših pa higienski zavod v Zagrebu ter trdki »Kastele« in »Ravec«. Zagrebški higienski zavod je razstavil serume proti tetanusu, difteriji, šarlahu itd. Zdravniki udeleženci zdravniškega kongresa so si danes popoldne ogledali razstavo.

Dve težki letalski nesreči

Split, 13. sept. (Tel. »Slov.«) Tekom zadnjih dveh dni sta se pripetili dve težki hidroplanski nesreči. Podnarednik pilot Jakopič je letel s hidroplanom. Mahoma se je na nepojasnjen način letalo prevrnilo ter z velike višine strmoglavilo v morje. Letalec je tik nad morsk gladino še pravočasno skočil z letala, ter je dobil le lahke poškodbe, dočim je letalo popolnoma razbito.

Istotako je tudi mornar I. razreda ing. Juraj Gurdulić padel z letalom z višine 300 metrov. Med padcem je letalec padel iz hidroplana ter dobil težke poškodbe. Ker so ga pravočasno spravili v bolnico, je upati, da bo ostal pri življenju. Letalo je seveda uničeno.

Anglija ne odloži palestinskega mandata

London, 13. sept. (Tel. »Slov.«) »Evening Standard« zatrjuje danes, da je voditelj zionistov dr. Weissmann že pred delj časom vodil pogajanja o tem, da Anglija izroči mandat v Palestini Italiji. Dalje trdi list, da je še drug interesent za mandat v Palestini, namreč Združene države. Težko je dognati, koliko so informacije »Evening Standarda« avtentične. Brez dvoma so se v političnih krogih pri zadnjih nemirih zelo bavili z vprašanjem, ali je nadaljnje izvrševanje angleškega mandata umestno. Za sedaj je malo verjetno, da bi angleška vlada ravno sedaj imela namen, odložiti mandat v Palestini.

Razsodba v vohunskem procesu

Budimpešta, 13. sept. (Tel. »Slov.«) Vojaško sodišče je danes popoldne ob 14.30 razglasilo razsodbo o vohunskem procesu proti češkoslovaškemu železniškemu uradniku Vincencu Pechi in madjarskemu državljanu Ivanu Tothu. Vincenc Pecha je bil obsojen na 5 let, Ivan Toth pa na 3 leta težke ječe. Razlogi razsodbe navajajo, da je deloma na podlagi priznanja obtožencev in deloma na podlagi izpovedi prič dognano, da je Vincenc Pecha kot železniški blagajnik češkoslovaške ekspoziture postaje Hidasnemethy od 1. aprila do 28. junija poskušal, pridobiti si nejavne madjarske instrukcije za madjarsko vojsko, posebno, kar se tiče klasifikacije vojnega materiala. Neopazno je občeval z onimi člani carinske straže in civilnega prebivalstva, ki so bili v slabem materialnem položaju. Na ta način je prišel v stike s kmetom Ivanom Tothom, katerega je deloma z obljubami, deloma pa z grožnjami ovažbe pripravil do tega, da mu je bil na razpolago. Ivan Toth je zbiral in izročal Pechi podatke o nameščenju madjarskega vojnega materiala.

Australski parlament razpuščen

London, 13. sept. (Tel. »Slov.«) Iz Avstralije se poroča, da je generalni guverner ustregel želji avstralske vlade glede razpustitve parlamenta. Čas za nove volitve do sedaj še ni določen. Pričakuje se pa, da se bodo vršile 19. oktobra.

Kongres slovenskih turistov letos v Soliji

Belgrad, 14. sept. (Tel. »Slov.«) Od 22. do 25. t. m. se vrši v Soliji kongres zveze slovenskih turističnih društev. Kakor znano, se je zadnji kongres te zveze vršil v Ljubljani. V imenu zveze jugoslovanskih turistovskih društev odpotujejo na kongres v Solijo Slovenci dr. Josip Oblak, odvetnik, Maks Hrovatin, tiskarnar, dr. Arnošt iz Ljubljane in dr. Davorin Senjor iz Maribora.

Lokomotiva trčila v vlak

Belgrad, 13. sept. AA. Sinoči je trčil ob 23.30 pri km 16.5 med železniškima postajama Resnik in Ripanj ranjirni stroj v tovorni vlak št. 188. V sled močnega udara sta se prevrnila obe lokomotivi s 4 vozovi. Dva strojevodji in en kurjač so ranjeni. Prekinjeni promet bo tekom današnjega dne vzpostavljen. Potniški vlaki bodo med tem časom dirigirani preko Male Krste. Železniške oblasti so uvedle strogo preiskavo, da ugotove odgovornost. Iz kabineta ministra prometa.

Se ena železniška nesreča

Skopje, 13. sept. (Tel. »Slov.«) V bližini postaje Romanovci na progi Skopje—Kumanovo je radi slabega tira skočilo s tračnice pet vagonov tovornega vlaka. Materialna škoda je velika, ni pa še natančno ugotovljena. Cloveških žrtev ni bilo. Popoldne so progo spravili v porabno stanje. Vsi brzovlaki Solun—Belgrad so imeli velike zamude.

Napredovanje pri carini

Belgrad, 13. sept. AA. S sklepom ministra financ od 5. t. m. so med drugim napredovali: pri glavni carinarnici v Ljubljani carinik Milorad Stori iz II. kat. 4. skup. 3. stop. v II. kat. 3. skup. 3. stop. osnovne plače; pri glavni carinarnici v Mariboru carinik Mirko Kogelj iz II. kat. 4. skup. 3. stop. v II. kat. 3. skup. 3. stop. osnovne plače; pri glavni carinarnici v Kotoribi carinik Franc Videc iz II. kat. 4. skup. 3. stop. v II. kat. 3. skup. 3. stop. osnovne plače.

Sveta življenje in vrvenje

Drag ogenj

Požar v romunskih petrolejskih vrelcih — Brezuspešno gašenje — Doslej 60 milijonov dinarjev škode

120 dni je preteklo danes, odkar gori petrolejski vrelci Romano-Americane v Moreni na Romunskem. 120krat 24 ur gori že baklja najbogatejšega petrolejskega ozemlja Romunije, ki na 300 metrov daleč prekaša po svetlobi celo solnce in ki stane vsak dan 500.000 Din. Velika svetovna sila Standard Oil Company se bori s plameni, ves aparat petrolejske države je bil mobiliziran, na stotine ljudi si beli glave o načinu gašenja — vrelci pa gori z isto napatostjo, z isto strašno silo, kakor 16. maja.

Romunsko petrolejsko ozemlje se je doslej izkoriščalo kakor v začetku zlati rudniki Kalifornije: z malim trudom so dobivali obilo petroleja skoro na površju zemlje, in ker je bilo petrolejskega ozemlja dovolj, niso vrtali globlje. Šele letos so v okrožju Morenija napravili poskuse z globokim vrtanjem; Američani, Romano-Americana in Holandci, Avstro-Romana, so tekmovali v vrtanju. Vrelci 160 je bil poskusni vrelci; dne 16. maja so zvrtili že 1453,85 m globoko. Dopoldne so opazili, da se v globlini nekaj pripravlja. Takoj so ukrenili vse potrebno, da bi izbruh surovega olja — zakaj plini se do takrat niso pojavili — primerne sprejeli. Velike, mogočne sesalke, ventili, cevi so bile pripravljene. In nekaj ur nato se je odprlo eno najbogatejših ležišč plina na zemlji: 40 milijonov kubičnih čevljev plina je bruhnilo iz svoje več tisoč let stare ječe, bobneč, bučeč, z 200 atmosferami pritiska! Proti pritisku 200 tisoč kilogramov na kvadratni meter je bil vsak

odpor nemogoč: pripravljeni aparati, vrtni stolpi so zleteli v zrak kakor droben pesek, ki ga orkan dvigne kvišku. In nekaj sekund kasneje se je ta množina plina vnela. Rešil se je, kdor se je mogel; morje plamenov je zajelo 6 sosednjih vrelcev in v trenutku so se ogromna jeklena poslopja spremenila v tekoče jeklene studece. Vrelci so začeli goreti in še danes, 120. dan, gori dnevno 40 milijonov kubičnih čevljev plina, jasno vidno do Bukarešta, 80 km daleč.

Moreni je danes središče petrolejskega ozemlja; Ploesti je bivališče generalnega štaba, sedež družb in štaba, ki vodi vojno proti skritemu petroleju; bojišče, strelski jarek je pa Moreni. Malo mesto, v katerem živi vse od petroleja. Vse spominja na petrolej: ulice so prepokane z nafto, v cestnih jarkih se mesto vode pretaka surovo olje, povsod smrdi po petroleju. Vrtnih stolpov, ki se dvigajo visoko v zrak, je vse polno; postavljeni so med hišami, po vrtovih itd. V malih hišicah stanujejo ljudje najrazličnejših narodov: Američani, Holandci, Angličani, Francozi, Romuni, Nemci itd. Tudi to spominja na Kalifornijo, tudi tam so se zbrali skoro vsi narodi, da iščejo rumeno zlato. Danes je Romunija po svetovni produkciji na šestem mestu in od letne produkcije 4,282.377 ton odpade največji del na ozemlje okrog Morenija, ki meri le par kvadratnih kilometrov. Pa je tu odkrit le prav majhen del petrolejskega bogastva. Prav goreči vrelci je pokazal, kakšni zakladi so skriti v globlini.

Umetniki - kuharji

Nedavno je neki francoski hotelier napisal roman, katerega so tako občinstvo kakor tudi kritiki izredno dobro sprejeli. Ob tej priliki spominja »Intrigant« na dva pariška umetnika, brata Aleksandra in Geza de Hics, katerih eden je slikar, drugi pa kipar. Njuna dela so bila na razstavi pohvaljena. Večini Parižanov pa ni znano, da sta oba umetnika tudi izborna — kuharja in da sta uslužbena v neki restavraciji blizu Louvrea. To je tem bolj čudno, ker brata Hics kot umetnika zelo veliko zaslužita. Pravijo, da svoj kuharski poklic izvršujeta samo zaradi sporta.

Mož, ki je deloval proti miru. Ameriški agent William Sheaver je po naročilu ameriškega jeklene in ladjedelniškega trsta deloval za povečanje ameriškega brodogradništva. Kakor sam trdi, je s pomočjo ameriških admiralov leta 1927. razbil ženevsko razorožitveno konferenco.

Ameriški policisti — tihotapci alkohola

V Los Angelesu so aretirali 62 policistov, katerim je dokazano, da so bili v zvezi s tihotapci alkohola. Ugotovili so, da so ti policisti prodajali tudi odtise prstov po 1000—3000 dolarjev. Ti čudni čuvarji zakona so prodajali za polnjeni alkohol za lepe denarce. Predsednik policije v Los Angelesu je takoj odstopil.

Ameriški senator Borah je, ko se je razkril korupcijski škandal v ameriški oboroževalni industriji, zagrozil, da bo zahteval parlamentarno preiskavo. Radi tega je bil predsednik Hoover prisiljen, da brezobzirno nastopi proti osebam, ki so agentu Shearerju naročile, naj skuša s podkupnino priobiti poslance in uradnike za oboroževalne izdelke.

Kandidati za Noblovo nagrado

Švedski listi zadnje čase mnogo pišejo o kandidatih za letošnjo literarno Noblovo nagrado. »Nya Dagligt Allehanda« piše, da sta verjetna kandidata za Anglijo Galsworthy in Chesterton. Kandidaturo zadnjega podpirajo zlasti akademski krogi. Za Nemčijo sta kandidata Thomas Mann in ga. Rikarda Huch, za Rusijo Gorkij, za Italijo in Francijo se pa imenujejo razna imena.

Ruska kneginja — prodajalka

»Ruskoje Slowo«, list ruskih emigrantov v New-Yorku poroča, da se je velika kneginja Marija Pavlovna preselila iz Pariza v New-York, kjer bo prevzela mesto prodajalke v neki veliki modni trgovini.

Toscanini (desno), svetovno znani dirigent milanske »Scale«, je radi bolezn na očeh odstopil. Njegov naslednik je Mascagni (levo), komponist opere »Cavalleria Rusticana«.

Naselbina najbogatejših Američanov

Bogati Američani si kar po vrsti zidajo vile in palače v najlepšem kraju Združenih držav, Miami ali Palm Beachu. Še pred dvajsetimi leti sta bila ta dva kraja čisto pusta, naseljena tu in tam od siromašnih ribiških družin. Danes se pa na mestu nekdanjih koč dvigajo ogromni hoteli in krasne zasebne palače. Na široki cesti stoji vedno po nekaj tisoč avtomobilov, aeroplani pa donajajo vsak dan nove goste in one bogataše, ki se nameravajo tu stalno naseliti. Med prave bogataše se štejejo samo tisti, ki premorejo nad deset milijonov dolarjev. Taki denarni magnati hočejo seveda biti ločeni od navadnih smrtnikov. Nedavno se je ustanovil klub takih »aristokratskih« milijonarjev, ki je kupil nedaleč od Miamia in Palm Beacha ogromno zemljišče, na katerem bodo zgradili vile najbogatejši Američani, ki žele živeti ločeno od ostalega sveta. Ta klub šteje sedaj sedemnajst članov, med drugimi so: Rockefeller ml., Chrysler in Vanderbilt.

Poštni minister — raznašalec brzojavk

Lee Smith, angleški poštni minister, je povedal, ko se je vrnil z dopusta, mučen dogodek, ki ga je doživel v nekem malem kraju na deželi. Smith je šel v poštni urad, da bi kupil znamke. Pri tem je zapazil, da je poštna uradnica vsa obupana. Vprašal jo je po vzroku in zvedel, da je pravkar sprejela brzojavko, ki bi jo bilo treba takoj dostaviti, pa edini pismonoša, ki ji je na razpolago, sedaj raznaša pisma. Po predpisih sama pod nobenim pogojem ne sme zapustiti poštne urada, ima pa pravico, da v takem slučaju lahko izroči brzojavko v svrhu dostave ljudem, ki jih pozna, in jim za pot izplača 3 penny. Minister se je ponudil, da bo on dostavil brzojavko, nakar je gospodična, ko si ga je natanko ogledala, izjavila, da izgleda kot gospod, kateremu more zaupati, zato mu bo v božjem imenu izročila brzojavko. »Na vprašanje, kaj je napravil s poštno zasluženimi pennyji, je minister odgovoril le s smehljajem.

Kralj Ahmed in njegove obleke

Albanski kralj Ahmed Zogu ima bogato garderobo z nad 2000 oblekami. V tej zbirki so narodne noše iz vse Albanije, neštene svečane obleke in klasični kostumi. Kralj Ahmed namreč ljubi romantiko, zato oblači toaleto Hamleta, Othela, Lohengrina... Niti ene obleke ni imel dvakrat na sebi. Na dan, ko ga je parlament proglasil za kralja, je nosil belo, z zlatom vezeno tuniko in škrlatno rdeč plašč. Veliki pariški krojaški salon je imel več mesecev opravka s to svečano obleko. Kralj Ahmed je ponosen na to, da govore o njem, da je najbolj eleganten monarh v Evropi. Poleg tega se pa trdi, da je Ahmed Zogu eden najlepših mož Evrope. Ko je študiral v Carigradu in Parizu, so ženske tako norele za njim, da se je dejansko moral skriti pred njimi. Kralj Zogu ima namreč fine, mehke in pravične poteze v licu, sanjave, plave oči in ne navadno melodičen glas.

Truplo, ki jeclja

V neki vasi blizu Lenjingrada je nenadoma izginil ruski sodnik Dimitrij Petrovič. Ker je bil zelo ugleden prebivalec tega sela, so oblasti razpisale nagrado tistemu, ki najde njegovo truplo. V tem oglasu se je nahajal tudi opis pogrešanega sodnika: »Visok 1,78 m, črni lasje itd. Poseben znak: jeclja...« Čeprav so vsi skrbno iskali pogrešanega sodnika, vendar trupla, ki jeclja, doslej še niso mogli najti.

Smešnice

Gospod Trebušnik je ves zasopel stopil pri »Figovcu« v gostilniško sobo in sedel k stalni mizi. »Dva dinarja sem prihranil, ker sem ves čas tekkel za tramvajem.« — »Raje bi tekkel za avtotaksijem, pa bi si prihranil 30 dinarjev,« mu je dejal eden njegovih prijateljev.

Višek profesorske raztresenosti. Profesor Raztresen je silno razmišljen gospod. Ko se je nekoč zvečer spravil spat, je gorečo svečo položil v posteljo, sebe pa pihnil.

»Ali je gospod profesor že zajtrkoval?« vpraša skrbna soproga služkinjo.

»Ne vem, gospa.«

»Vprašajte ga vendar.«

»Sem ga že, pa tudi sam ne ve.«

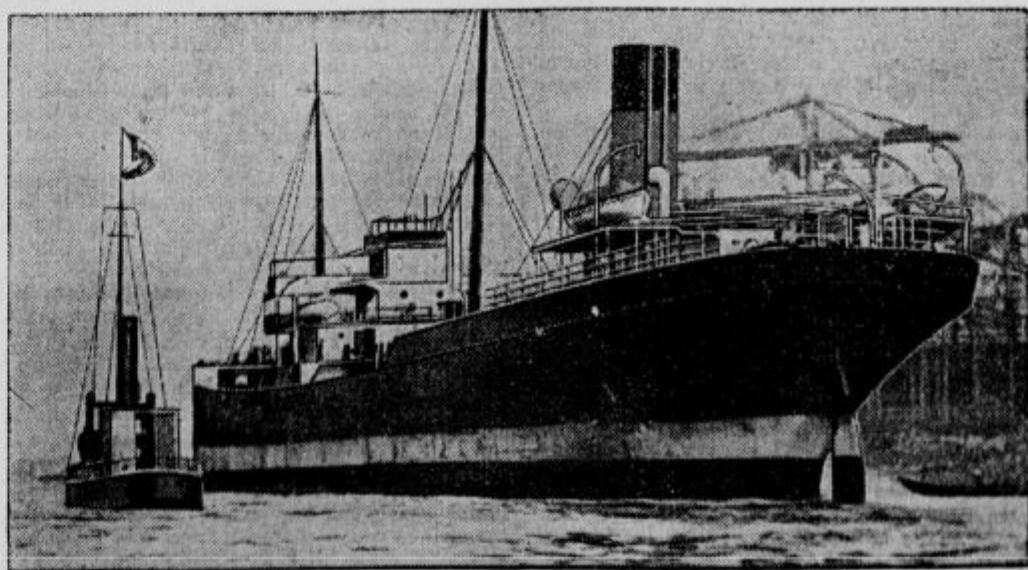
Filip Halsmann, dijak iz Rige, se te dni zagovarja pred poroto v Inomestu. Obtožnica trdi, da je Halsmann na nekem izletu v Zillertalske alpe umoril svojega očeta.

Vso skrb

smo posvetili nakupu izbornega blaga za jesenske in zimske ulstre za gospode in dečke, tako da bomo z blagom in z ulstri postregli brezkonkurenčno. 1 m blaga že od 90 Din naprej. DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Nepremagljivi Tolan premagan. Pri mednarodnih tekmah v Bochumu je ameriškega črnca Tolana, ki je doslej pri vseh evropskih tekmah vedno smagal, pri teku na 100 m premagal Lammers (Oldenburg), pri teku na 200 m pa Eldracher, Frankfurt a. M.). Slika kaže zmago Eldracherja.

Ladja izgorela. Na angleškem parniku »Bismere«, ki je bil zasidran v rotterdamskem pristanišču, je med čiščenjem na nepojasnen način nastal požar, ki je kmalu objel vso ladjo. Zgorelo je tudi 10 mož posadke.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček, račun Ljubljana 10349. Tel. št. 23-28.

Službe iščejo

Mesto knjigovodkinje
ali blagajničarke išče gospodična s prakso. Ponudbe pod »Poštena in vestna« na upravo.

Prodajalka

izučena mešane trgovine, išče mesto. Gre kamorkoli in bi pomagala v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Marljiva« št. 10.125.

Prodajalka

specerije in delikatese išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiva« štev. 10.054.

Trikotažni delovodja
strokovnjak, dolgoletni inženjer, dobro vpeljan v celi Srbiji, Makedoniji in Vojvodini, z odjemalci, razume se na pletilstvo, krojenje, defekte pri strojih, montiranje, s sinom 18 let, ki zna pletilstvo na »flah« in stroj »Rašel« ter tudi snovanje, išče zaposlenja. Pisati na naslov »Savez tekstilnih mojstrov«, Beograd, Poenkarjeva ulica pod »Trikotajni poslovodja«.

Učiteljica vzgojiteljica
išče mesta k rodbini bodisi v mestu ali na deželi. Ponudbe pod »Učiteljica-vzgojiteljica« štev. 10.168 na oglasni oddelek.

Natakarica

strogo poštena in verna, ki želi spremeniti mesto, dobi stalno zaposlitev. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2.

Delavec

pošten, 22 leten, išče kakršnokoli delo. Ponudbe na upravo pod »Delavec«.

Službodobe

Kotlar, pomočnika
sprejem. Jos. Otorepec, Za Gradom 9.

Mlinarski vajenec

z vso oskrbo, se takoj sprejme pri F. in A. Leben, valjčni mlin in žage, Škofja Loka.

Varuhinjo

k dvema otrokoma do 6 let, rabim za takojšnji nastop. Biti mora zdrava, vajena otrok, zmožna malo šivanja ter nemščine. Ponudbe je poslati s sliko in navedbo plače pod šifro »Stalna služba« št. 10.075.

Mlinarski pomočnik
mlajši, ki je vajen dela v kmečkem mlinu, se sprejme takoj pri F. in A. Leben, valjčni mlin in žage, Škofja Loka.

Dobra kuharica

za vse, zdrava in mlada, najraje vajena primorske kuhinje, se išče k družini z dvema otrokoma. Maribor, Gregorčičeva 4 — vrata 4.

Ključavn. pomočnik

dobro izurjen v stavbenem in umetnem ključavničarstvu, pošten, vojašine prost, ki bi znal tudi samostojno voditi obrt, dobi takoj stalno službo. Plača po dogovoru. Ponudbe pismeno ali ustmeno na naslov: K. Albrecht, Kamnik.

Vajenka

krojačico, sprejem. — Bianchi, Sv. Petra c. 44-1.

Kuharica

perfektna, katera bi tudi opravljala druga hišna dela, se sprejme takoj. — Vicel, Gospodska 5, Maribor.

Učenko

pridno, pošteno, z dobrim šolskim spričevalom z dežele, sprejem v trgovino z mešanim blagom. Naslov v upravi št. 10.148.

Delavec

od 30 do 40 in dva tesarja sprejme za trajno delo kamnolom postaja Verd. Stanovanje preskrbljeno.

Obrt

Popravila

zimskih klobukov za dame in gospode sprejema in točno izvršuje modni salon Stuhly-Maske, Zidovska ul. 3.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdk A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 24, Veletrgovina z žitom

Zasluzek

Zastopnike-inkasante
sprejme tvrdka Singer, Šelenburgova 3/I.

Dijaki

2 ključ. pomočnika
sprejem brez hrane in stanovanja. Fran Končan, splošno ključavničarstvo, Domžale.

Dve dijakinji (dijaka)
srednjih šol sprejme na stan in hrano boljša družina v Rožni dolini. Naslov pri upravi pod 10.065.

Dijakinjo

se sprejme poceni na stanovanje in dobro hrano. Maribor, Orožnova 9/I.

Dijaka (inj)

do 15 let starega, se sprejme za 500 Din v dobro oskrbo. Električna razsvetljava. Pomoč v učenju. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 10.169.

Pouk

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija. Študentovska ul. 9/I.

Šolska šola

prva oblastv. koncesijon. Camernik, Ljubljana (Jugavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovniški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Reliefne vezanine

so kras vsaki sobi. Pojasnila in pouk gratis. Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ul. 17.

Klavirski pouk

prvovrsten, daje pianistka Jadvidga Poženel. Informacije Mestni trg 17-II.

Stanovanja

Stanovanje 3—4 sob
iščem v centru za oktober. Ponudbe pod »Do 2000 Dine«.

2 stanovanj. prostora
oddam. Želim upokojenca z ženo. Drugo po dogovoru. Rožna dolina, cesta V, št. 30.

Stanovanje

soba in kuhinja, oddam. Kos, Tržaška cesta, Stan in dom.

Radio

Pozor društva,

gostilne! Močan, triceven radio, čist glas, se kompletno, razen baterij, prodaja za 1300 Din. Ponudbe pod »Radio« št. 10.161.

Vnajem

Lokal

na zelo prometnem kraju se odda. Poizve se Glince, Tržaška cesta 46.

Oddam dovoljenje

za točenje vina na debelo, stanovanje in klet. Pisma pod »Gotovost« št. 10.167 na upravo.

Nov lep lokal

v prometnem mestu na Gorenjskem, ob glavni cesti, pripraven za trgovino ali obrt, z majhnim skladiščem ali sobico, se odda pod ugodnimi pogoji v najem. Električna vpeljava. — Naslov pove uprava »Slov.« št. 10.166.

Prodamo

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, kemiška čistilna perja. Zagreb, Illica 82.

Krompir

zdrav, debel, 1 vagon, postavljen na kol. Brezovica, po 1 Din kg. Čez 300 kg se v Ljubljani vsakemu na dom postavi za 1.25 Din, dokler ima kaj svojega naprodaj. And. Remskar, pošta Brezovica pri Ljubljani.

Kleparsko orodje

kompletno, s tremi stroji, čisto malo rabljeno, prodam pod zelo ugodnim plačilnim pogojem. Oddam tudi kompletno delavnico v sredini trga na zelo prometnem kraju. Cirila Piričnik, trg., Retica ob Savinji.

Namizna jabolka

od 2 Din za kg dalje, na drobno in v zabojih pri Lottspeich, Rimske toplice.

Umetni valjčni mlin

dobro idoč, na vodni in parni obrat, v velikem kraju v neposredni bližini železnice v Sloveniji, naprodaj. Dopisi pod A.B. 10—10.157 na upravo Slovenca.

Kupimo

Zimskih jabolk

par vagonov, obranih — kupim. — Mihael Iskra, Hlebce 23, p. Lesce.

20% KRONSKÉ BONE

kupi

Pučka štediona i založni zavod d.d. OSIJEK - Desetičina ul. 27

OGLAŠUJTE

V

SLOVENCU

Kako vzbuja

lepota zadivljenje?

Ali ima kako važnost pravilen obraz, ki mu manjka lepota barv? Nima! Zavist družbe bo izžvala le ona dama, ki ima živahno barvo lic in nežne, povdarjene ustnice. Povsod bo vzbudila zadivljenje, dočim ostane ravnodušno lepo lice neopaženo. S poprečnimi sredstvi, naravno, se te prednosti ne morejo doseči, ampak le s »Khasana-Superbom«.

Rdečilo »Khasana« za lice je sicer pomarančaste barve, ali že nekaj trenutkov po uporabi se vaše lice prevlači z omamljivo rdečo barvo. Brez ozira če je lice svetlo ali temno, se doseže le ona naravna barva, ki odgovarja vašemu tipu.

Štift »Khasana« za ustnice se uporablja enakomerno, vaše ustnice dobe le potrební ton in nič več! Oba, štift za ustnice i rdečilo za lice, sta tako subtilna in nekríčeča, da nihče ne more slutiti »Khasana-Superb«. Zadostuje ena uporaba na dan: »Khasana« se more le z vodo in milom odstraniti.

KHASANA SUPERB

Skladišče za S.H.S.:
Jugopharmacija d. d.
Zagreb
Oddelek kozmetike

Pristaše dobivamo z resnico.

DR. M. ALBERSHEIM - FRANKFURT A.M. - LONDON

POZOR!

OGLEDA NAJ SI VSAKDO OSEBNO!

Novo veliko zalogo vsakovrstnega finega usnja v vseh modnih barvah, ter prvovrstno spodnje usnje za šivana in zbita dela, za jesensko in zimsko sezono po zelo nizkih cenah vam nudi trgovina usnja

FRANC ERJAVEC -- LJUBLJANA -- STARI TRG 11a

Št. mag. 32.458/29 ref. IX.

RAZGLAS

Glasom sklepa upravnega odbora mestnih voženj od 23. avgusta 1929 nabavi mestna občina Ljubljanska

ca. 37.000 kg zdravega, suhega, rešetanega ovsa,
ca. 31.000 kg zdravih, suhih pšeničnih otrobov,

oboje na odpoklic oziroma takojšnjo dobavo.

Natančnejši pogoji se dobe pri mestnem gradbenem uradu v Ljubljani, Šolski dvorovi 2/II.

Ponudbe je kolekovati s 5 Din in jih predložiti v mestnem gradbenem uradu najkasneje do 17. septembra 1929 do 11 dopol.

MESTNI MAGISTRAT V LJUBLJANI,
dne 3. septembra 1929.

JAVOR Lesna industrija

LOGATEC

(Gabriel Oblak) - Slovenija -
Brzojavni naslov: Javor Logatec — Tel. interurb. 8

Izdeluje vsakršno pohištvo iz trdega in mehkega lesa, kakor spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Z jamstvom proti razsušitvi. — Cene zmerne!

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE
FOTOTIPIJE • ENOBARVNE IN VEČBARVNE
AUTOTIPIJE • KOMBINIRANE
KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFIN. PAPIR
KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH
IN RISBAH, ROKOPISIH, FOTOGRAFIJAH
ZA RAZGLADNICE, REKLAMNE SLIKE

Naročajte „Slovenca“!

POZOR!

Najboljša brezalkoholna pijača je
ORIGINAL „SANITAS“
Dobi se v vseh gostilnah in restavracijah.
Izdeluje: I. Slovenska tovarna mineralnih voda,
Slomškova ulica 27.

Ure in gramofone

po ceni popravila

Albert Eccarins, Maribor
Slomškov trg št. 5

Stalen zaslužek!

Oddamo v vseh mestih z okolico pravico samopostavitve in obrata epohalne novosti avtomata. Nudimo ugodno trajno zaposlenje. Potrebni kapital za vsakih 1000 prebivalcev ca. 700 Din pri popolni varnosti in posebno dobrem zaslužku. Dopisi z dokazom potrebnega kapitala na upravo pod: Avtomat družba.